

حسین بختیاری، معاون فناوری پارک علم و فناوری استان البرز در مصاحبه با شبکه تعاون

پارک‌های علم و فناوری؛ اکسیری برای حیات کسب‌وکارهای نوپا

حسین بختیاری، معاون فناوری استان البرز که سال‌هاست در خط مقدم توسعه کارآفرینی و فناوری کشور گام برمی‌دارد، در گفتگویی صمیمانه، نقشه راه پارک‌های علم و فناوری و نقش حیاتی آن‌ها در اکوسیستم نوآوری ایران را ترسیم کرد.

به گزارش شبکه خبری تعاون، حسین بختیاری، معاون فناوری استان البرز که سال‌هاست در خط مقدم توسعه کارآفرینی و فناوری کشور گام برمی‌دارد، در گفتگویی صمیمانه، نقشه راه پارک‌های علم و فناوری و نقش حیاتی آن‌ها در اکوسیستم نوآوری ایران را ترسیم کرد.

پارک‌های علم و فناوری: گهواره‌ای امن برای شکوفایی ایده‌ها

بختیاری با زبانی ساده و شیوا، پارک‌های علم و فناوری را نهادهای تخصصی معرفی کرد و گفت: با ارائه زیرساخت‌ها و خدمات حمایتی، بستری امن برای رشد و بالندگی کارآفرینان، به‌ویژه جوانان و فناوران، فراهم می‌آورند. ایشان با تشبیه پارک‌ها به "انکوباتور" در علم پزشکی، توضیح داد که چگونه این مراکز با نظارت، آموزش، مشاوره و تأمین منابع مالی، از کسب و کارهای نوپا در برابر شکست‌های احتمالی محافظت کرده و آن‌ها را برای ورود به دنیای واقعی کسب و کار آماده می‌سازند.

معاون فناوری پارک علم و فناوری استان البرز به آمارهای تکان‌دهنده‌ای اشاره کرد: "در کشور ما حدود ۹۰ درصد کسب و کارها در سال اول با شکست مواجه می‌شوند، در حالی که این رقم در بهترین حالت در دنیا ۲۵ درصد و در کل جهان ۱۵ درصد است." اما پارک‌های علم و فناوری با رویکرد حمایتی خود، نرخ موفقیت شرکت‌های فناور را از ۱۰ درصد به ۲۵ درصد و گاهی بیشتر افزایش داده‌اند که نشان از عملکرد موفق این مجموعه‌ها دارد.

خدمات دوگانه (سخت‌افزار و نرم‌افزار):

بختیاری به دو بال حمایتی پارک‌ها اشاره کرد:

خدمات نرم‌افزاری: شامل آموزش، مشاوره، منتورینگ، حمایت‌های برندینگ و مالکیت فکری.

خدمات سخت‌افزاری: شامل تأمین فضا (کار، آزمایشگاه، کارگاه) و زیرساخت‌هایی چون اینترنت، برق و آب با هزینه‌های پایین‌تر، تا دوران گذار و "دره مرگ" کارآفرینان به سلامت طی شود.

البرز؛ قطب علم و فناوری و پیشران نوآوریست که با ظرفیت‌های علمی و صنعتی برجسته خود، به قطب مهمی در این حوزه تبدیل شده است. بختیاری با اشاره به میزبانی پارک علم و فناوری استان از ۱۵۰ شرکت و ایجاد حدود ۱۴۰۰ اشتغال برای افراد تحصیل‌کرده و محققان، تأکید کرد: "ما استعداد میزبانی از ۱۰۰ تا ۱۵۰ شرکت دیگر را داریم، اما متأسفانه کمبود منابع مالی، مانع از تحقق این امر می‌شود."

چالش‌ها؛ موانع پیش رو

با وجود تمام موفقیت‌ها، چالش‌هایی نیز بر سر راه توسعه فناوری و کارآفرینی وجود دارد. بختیاری به "کمبود منابع مالی" و "برخی قوانین و مقررات ناسازگار با سرعت علم و فناوری" اشاره کرد و ابراز امیدواری نمود که با بهبود این روند، شاهد جهش بزرگ‌تری در این اکوسیستم پویا باشیم.

این گفتگو، پنجره‌ای گشود به دنیای شگفت‌انگیز پارک‌های علم و فناوری و نقش بی‌بدیل آنها در پرورش ایده‌های نو و تبدیل آن‌ها به کسب و کارهای پایدار و اشتغال‌زا

حسین بختیاری بر ضرورت بهبود فضای کسب‌وکار، اصلاح قوانین و مقررات، و همسوسازی نظام بانکی و دانشگاهی با نیازهای روز نیز تأکید کرد.

موانع فرهنگی و اقتصادی؛ سدی بر سر راه نوآوری: بختیاری به عوامل متعددی اشاره کردند که مانع رشد و پایداری کسب‌وکارهای نوپا می‌شوند.

تغییرات شتابزده در قوانین: قوانین کارشناسی‌نشده و تغییرات مکرر، ناپایداری ایجاد کرده و به کسب و کارها آسیب می‌زنند.

ناپایداری‌های اقتصادی: شرایط تورمی و بی‌ثباتی اقتصادی، ریسک ورود به عرصه کارآفرینی را به شدت افزایش داده است.

تغییرات فرهنگی در نگرش خانواده‌ها: گرایش به تک‌فرزندی و نگرانی بیش از حد والدین برای "سختی کشیدن" فرزندان، مانع از پذیرش روحیه ریسک‌پذیری و عبور از مشقت‌های اولیه کارآفرینی می‌شود. این در حالی است که سختی، اولین گام در مسیر کارآفرینی است.

نارسیایی در آموزش: عدم همسویی نظام آموزشی (اعم از آموزش و پرورش و آموزش عالی) با نیازهای صنعت و محیط پیرامونی، منجر به تربیت نیروهایی با کارایی ناکافی می‌شود.

راهکارها؛ گامی به سوی آینده‌ای روشن : معاون پارک علم و فناوری استان البرز برای عبور از این چالش‌ها، راهکارهای جامعی را مطرح کرد:

بهبود فضای کسب‌وکار: ایجاد ثبات اقتصادی و رفع موانع قانونی، اولین گام برای کاهش ریسک کارآفرینان، به‌ویژه نخبگان و تحصیل‌کردگان است .

اصلاح قوانین و مقررات: با وجود بهبودهای صورت‌گرفته ، قوانین همچنان نیازمند همسوسازی با سرعت توسعه فناوری هستند. به‌ویژه در حوزه تأمین مالی، بانک‌ها باید نگاه ویژه‌تری به شرکت‌های دانش‌بنیان داشته باشند و صرفاً با رویکرد سنتی به اعطای وام و تضامین نپردازند. تناقض در اعطای وام به شرکت‌های زبان‌ده در مقابل شرکت‌های نوپا نیازمند اصلاح اساسی است .

همسوسازی دانشگاه با صنعت (دانشگاه نسل سوم و چهارم): دانشگاه‌ها باید با نگاهی محیطی و مبتنی بر نیازهای جامعه، دانشجو تربیت کنند و تعامل تنگاتنگی با صنعت و بازار داشته باشند.

بهره‌گیری از فرصت تحریم‌ها: درکنار زیان‌ها، تحریم‌ها می‌توانند با بستن بازارهای خارجی و افزایش رقابت داخلی، فرصت‌هایی برای رشد شرکت‌های ایرانی فراهم آورند .

قش فعال رسانه‌ها و دولت: تبلیغات مؤثر، حضور فعال رسانه‌ها و حمایت‌های دولتی، نقشی حیاتی در ترویج فرهنگ کارآفرینی و حمایت از نوآوری ایفا می‌کنند .

حمایت نهادها و سازمان‌های مردم‌نهاد(NGOs): این نهادها، به‌ویژه آن‌هایی که در حوزه اقتصاد اسلامی، تربیت نیروی انسانی متخصص، و توسعه کسب‌وکار فعالیت می‌کنند، می‌توانند با ارائه آموزش، منتورینگ، و حمایت‌های مالی از طریق صندوق‌های پژوهش و فناوری، به رشد کارآفرینان کمک کنند .

وی با اشاره به نقش "خرد جمعی"، "نظرسنجی" و "هم‌اندیشی" با نخبگان و فعالان شرکت‌های دانش‌بنیان با تأکید بر اهمیت "اراده" برای ایجاد تغییر واقعی، عنوان کرد: "صرفاً جمع کردن افراد به صورت نمادین و شنیدن حرف‌هایشان، بدون وجود عزم جدی برای عملیاتی کردن پیشنهادات، راه به جایی نخواهد برد."

معاون فناوری پارک علم و فناوری استان البرز با اشاره به برگزاری کارگاه‌های آموزشی و جمع‌آوری مقالات، بیان داشت که مهم‌ترین عامل، "اراده برای تغییر" و "توجه" دستگاه‌های نظارتی، قانون‌گذار و مجری برای برداشتن گام‌های عملی است .

وی تأکید کرد که سرعت عمل در اصلاح قوانین و تصمیم‌گیری‌ها، برای استفاده مؤثر فناوران و کارآفرینان از فرصت‌های نوظهور، امری حیاتی است.

بختیاری در پایان ابراز امیدواری کرد که با اجرای این راهکارها و ایجاد شرایط پایدار، شاهد توسعه چشمگیر کسب و کار و کارآفرینی در بلند مدت باشیم.